

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ Γ' ΤΑΞΗΣ

ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ:

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Πλάτωνας Μένων 70b - 71

Ο διάλογος τοποθετείται στο 403 ή 402 π.Χ., εκτυλίσσεται στην Αθήνα και συγκεκριμένα σε χώρο στον οποίο συχνάζει ο Σωκράτης, προφανώς ένα γυμναστήριο. Ο νεαρός Μένων από τη Λάρισα, ένας αριστοκράτης με σοφιστική παιδεία, βρίσκεται στην Αθήνα με σκοπό να ζητήσει στρατιωτική βοήθεια εναντίον του τυράννου των Φερών Λυκόφρονα. Στην εναρκτήρια σκηνή του διαλόγου παρουσιάζεται να συζητά με τον Σωκράτη και να ρωτά για το διδακτόν ή όχι της αρετής.

Ὡ Μένων, πρό τοῦ μὲν Θετταλοῖ εὐδόκιμοι ἦσαν ἐν τοῖς Ἑλλησι καὶ ἐθαυμάζοντο ἐφ' ἰππικῇ τε καὶ πλούτῳ, νῦν δέ, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ, καὶ ἐπὶ σοφίᾳ, καὶ οὐχ ἥκιστα οἱ τοῦ σοῦ ἐταίρου Ἀριστίππου πολῖται Λαρισαῖοι. Τούτου δέ ὑμῖν αἰτίος ἐστὶ Γοργίας· ἀφικόμενος γάρ εἰς τὴν πόλιν ἐραστὰς ἐπὶ σοφίᾳ εἵληφεν Ἀλευαδῶν τε τοὺς πρώτους καὶ τῶν ἄλλων Θετταλῶν· καὶ δὴ καὶ τοῦτο τὸ ἔθος ὑμᾶς εἵθικεν, ἀφόβως τε καὶ μεγαλοπρεπῶς ἀποκρίνεσθαι ἐάν τις τι ἔρηται, ὥσπερ εἰκὸς τοὺς εἰδότας, ἅτε καὶ αὐτός παρέχων αὐτὸν ἐρωτᾶν τῶν Ἑλλήνων τῷ βουλομένῳ ὅ,τι ἂν τις βούληται, καὶ οὐδενὶ ὄτῳ οὐκ ἀποκρινόμενος. Ἐνθάδε δέ, ὧ φίλε Μένων, τὸ ἐναντίον περιέστηκεν· ὥσπερ αὐχμὸς τις τῆς σοφίας γέγονεν, καὶ κινδυνεύει ἐκ τῶνδε τῶν τόπων παρ' ὑμᾶς οἴχεσθαι ἡ σοφία. Εἰ γοῦν τινα ἐθέλεις οὕτως ἐρέσθαι τῶν ἐνθάδε, οὐδεὶς ὅστις οὐ γελάσεται.

αὐχμὸς = ξηρασία

Γ.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τη μετάφραση του παρακάτω αποσπάσματος : «Τούτου δέ ὑμῖν αἰτίος ἐστὶ..... ὅ, τι ἂν τις βούληται»

Μονάδες 10

ΣΥΓΧΡΟΝΟ & ΝΟΥΣ

Γ.2. Με βάση το αδίδακτο κείμενο, για ποιο πράγμα, σύμφωνα με τον Σωκράτη, φημίζονταν παλιότερα οι Θεσσαλοί; Τι διδάχτηκαν από τον Γοργία και ποια συνήθεια καθιέρωσε εκείνος σ'αυτούς;

Μονάδες 10

Γ.3.α. Να εντοπίσετε τα προσηγορικά ουσιαστικά του αποσπάσματος που μεταφράσατε και να τα αποδώσετε στη γενική πτώση του αριθμού που αυτά βρίσκονται.

Μονάδες 2

β. αίτιος, πρώτους, μεγαλοπρεπῶς : να μετασχηματίσετε τους προηγούμενους τύπους σε συγκριτικό βαθμό (τους κλιτούς να τους διατηρήσετε στο γένος, στον αριθμό και στην πτώση που αυτοί βρίσκονται).

Μονάδες 3

γ. άφικόμενος, ἔρηται, εἰδότας : να γράψετε για κάθε τύπο το απαρέμφατο του Ενεστώτα στην ίδια φωνή.

Μονάδες 3

δ. Στο απόσπασμα που μεταφράσατε να σημειώσετε τα ρήματα που βρίσκονται σε συντελικό χρόνο και να γράψετε για καθένα από αυτά το β' ενικό του Παρατατικού στην ίδια φωνή.

Μονάδες 2

Μονάδες 10

Γ.4. α. στο απόσπασμα που μεταφράσατε να εντοπίσετε :

i. τους ονοματικούς ετερόπτωτους προσδιορισμούς και να τους χαρακτηρίσετε συντακτικά.

Μονάδες 4

ii. τα πτωτικά που λειτουργούν συντακτικά ως κατηγορούμενα, δηλώνοντας το είδος τους και τον όρο αναφοράς τους.

Μονάδες 2

β. «καί δὴ καί τοῦτο τό ἔθος ὑμᾶς εἴθικεν, ἀφόβως τε καί μεγαλοπρεπῶς ἀποκρίνεσθαι ἔάν τις τι ἔρηται» : να σημειώσετε την υπόθεση και την απόδοση του υποθετικού λόγου και να τον αναγνωρίσετε ως προς το είδος, αιτιολογώντας την απάντησή σας.

Μονάδες 4

Μονάδες 10